

SZENTESI ÚJSÁG

A FÜGGETLEN KISGAZDAPÁRT NAPILAPJA

MÁJUSI SEREGSZEMLE

Írta: SZENEI FERENC

Zöldül a mező, virágzik a rét, fecskéket kerget a tavaszi szél, hajladoznak a fák ágai az enyhe léghen és minden május 1-én megismétlődik az élet nagy csodája: a természet diadalmas feltámadása, a tavaszi napsugár által emberi arcokra csalt mosoly, a fakadó virágbimbók, mind egy csodálatos szimbólum, a tavasz, az élet, a szabadság szimbóluma. Május elseje a piros rózsák ünnepe, melyeknek szirmai hosszú emberöltőkön keresztül harmatgyöngyök helyett vércseppek ragyognak.

Ó, ha beszélni tudnának a régi május elsejék rég elhervadt piros virágai, de sokat beszélne nek arról a mérhetetlen szenvedésről, melynek kicsorduló vére pirosra festette nemcsak a virágokat, hanem a pesti utcák kövezetét is. Mennyi szenvedés, ártatlanul kiontott vér emléke fűződik ehhez a legszebb tavaszi naphoz. Hosszu évtizedeken át a dolgozók, a kétkézi munkások elindultak pirosító zászlókkal városok utvonalaiban a nagy terek felé, a virágos fák alá; a lombosodó erdők, zöldelő rétek határtalan, gyönyörű szabadságába. Így volt ez szerte az egész világon és nálunk Magyarországon az elmúlt rendszer elnyomott munkássága ezen a napon mutatta meg roppant erejét, súlyát a zailó történelemben. Kezdetben kicsi volt a menet. Jóbarátok meghitt, bátor közösségéből állt mindössze az első májusi felvonulás, itt-ott néha még is torpant, mellékkücsába, szűk udvarba, vagy rejtett fatak közé szorult, s ha a reakciós hatalom lovasrendőrei és csendőrei kardlappal, puskatussal rohantak rá a menekülőkre, ilyenkor nemcsak a lobogók jeleztek az embervér színét, hanem az utcakövek is.

Sokat szenvedett a magyar nép a Habsburgok és a Horthy rezsim gyászvitézének terrorja alatt. Kossuth Lajos írja 1848 szeptember 23-án kelt levelében: »Atyáimjai! A ti fiaitokat, testvéreiteket elvitték katonának, de nem avégett, hogy a szegény hazánkat ellenségtől megoltalmazták, hanem avégett, hogy más nemzeteket a karjaikok közül kiragadott magyar katonák által járomban tartssanak és sanyargassanak, éppugy, mint titeket idegen katonák által járomban tartottak és sanyargattak.«

»Idegen országokban vesztek

et legnagyobb része és azon népek átka kísérté őket sirjukba; akik pedig sok esztendők mulva hazakerültek, kodusok gyanánt tértek meg helyiségeikbe, nem volt, aki őket szenvedésükért megjutalmazza, aki nekik egy keserves darab kenyeret adjon.«

»Ti robotoztatok, dézsmát adtatok, uriszékeknek voltatok, alávetve, ki voltatok zárva a polgári szabadság minden malasztáiból, a föld, melyet véres verejtékekkel műveltetek, nem nektek jövedelmezett: szolgák voltatok, mint szolga volt a föld, melyet műveltetek.«

Mintha Kossuth Lajos sorát nem is 1848. szeptember 23-án íródtak volna, hanem 1944 március 19-én, amikor a német csizmák tapostak hazánk földjére és a náci örület belekergette népünket a katasztrófába, a nyomorba, a pusztulásba, melyről azt hittük, hogy soha nem lesz többé feltámadás. És volt, mégis volt, ma is vagyunk, élünk és 1949. május elsején zárt sorokban menetelünk egy boldogabb, egy emberibb, egy beteljesedtebb jövő felé.

És hogy vagyunk, hogy föl-támadtunk és elindultunk a romokból, azt elsősorban a népünket felszabadító Szovjetuniónak köszönhetjük, aki baráti segítő kezével lehetővé tette számunkra a nemzet feltámadását. Május elseje ünnepe a Szovjetunió mögé felsorakozó népi demokráciáknak és a világ valamennyi szabadságszerető és békére vágyó népének. A nemrégien lezajlott párisi világkongresszus megerősíti a földkerekség dolgozóiban a hitet, azokban a dol-

gozó népekben is, amelyek még mindig a reakció jármában nyögnek.

1949 május elseje magyar vonatkozásban nagy ünnep. Népünk ezen a csodálatos májusi napon a hároméves terv eredményeit, a gyárakat, az iskolákat, kórházakat emelő, falvakat villamosító, traktorállomásokkal felszerelő, békés építőmunkát ünnepli. Ünnepli a nemzeti erők összefogását, a dolgozó parasztság és munkásság szövetségéből kisarjadt nagyobb egységet, amely biztosítani tudja szabadságunk eddigi vívmányait és elindítja népi demokráciánkat az ötéves terv segítségével az emberibb élet, a jólét, a szocializmus felé. Ezen a napon ebben a hazában minden dolgozó büszke és jóleső örömmel tekinthet egymásra, mert a Magyar Függetlenségi Népiront zászlaja alatt immár egységesen sorakozik fel a béke oldalán, a háborus nyerészkedők, a háborura uszító imperialisták ellen.

Az új májusi seregszemle hitet jelent a béke mellett, a Népfront békés, építő programja mellett. A felvonuló hatalmas seregek dokumentálni fogják békevágyunkat, de azt az elökélt elszántságot is, mellyel a béke védelmére felsorakozunk. Dokumentálni fogják a májusi seregek népünk állásfoglalását az ötéves terv építő programja mellett. Ott vonulnak a mi pártunk zászlai alá tömörült dolgozó parasztságot és kisembereket is a hatalmas májusi menetben a munkásosztály fölmegeve együtt, a világ minden dolgozójával, a békeszerető népekkel egy táborban. Május verőénes

ünnepén testvéri kezet adnak egymásnak az igazi szövetségesek: a munkások és parasztságot.

Igen, a munkások és parasztságot, akik arcuk verejtékével keresik a mindennapi kenyeret. Akiknek egy az érdekük; emberibb, megegedettebb élet ebben az országban. Ezért van a közös lista és ezért léptünk szövetségre a demokratikus erőkkel, mert aki ebben az országban él és dolgozik, valamennyinek egy az érdeke: célszerűbb munka és emelkedett élet. És hogy miért illeti ebben a hatalmas, demokratikus (áborban a vezetőszeret a munkásosztályt és annak pártját, arra könnyű válaszolni. A munkásosztály az, amely tele van lendülettel, dinamikával és radikalizmussal. A munkásosztály és pártja volt az, amely négy esztendővel ezelőtt elindította hazánkat egy demokratikus fejlődés útján. Hogy miért nem a parasztság volt az? Egyszerű kérdés. A középparasztság általában önálló egzisztencia, aki nem tördök azzal, ami kívül és mellette az országban történik. — Ennek a társadalmi rétegnek kell belátnia azt, hogy ő is egyenlő részese a társadalmi, gazdasági és politikai fejlődés menetének. Ennek a társadalmi rétegnek kell belátnia azt, hogy jelentős bázisát képezi a népi demokratikus továbbfejlődésnek. A középparasztságra szüksége van a népi demokráciának és a középparasztságnak is szüksége van a népi demokráciára. A középparasztság számára is építjük a boldogabb jövőt. A középparasztságnak is ott van a helye a kisparaszt mellett, az ipari munkásság oldalán.

Ma, amikor szabad hazában ünnepeljük szabad május 1-ét, a dolgozók hatalmas ereje ujul meg a májusi seregszemlemben, s a közeledő választás napján is, amikor ebben az országban minden ember, aki dolgozik, akarja a jobb jövőt, szavazatával végérvényesen az építő munka és a béke mellett dönt.

Nem választási ígéret az ötéves terv békés, építő programja, hanem élő valóság, mint ahogy a hároméves terv is az. És az ötéves tervet két kezünk szorgos munkájával meg is fogjuk valósítani. Mert a cél szent és drága: mert a cél a béke; mindannyiunk feltett kincse, az építő munka és ezen keresztül a nemzet boldogulása.

TETSZIK NEKEM

ÍRTA: ILLYÉS GYULA

Tetszik nekem: már nem köszön előre, nem tudja szolgának magát a nép ezen a tájon... de tekint a földre, vagy nézi hosszan az isten égét,

ha jó egy ur, vagy urforma... Kabátom után engem is annak tartanak, elfordulnak, s én biztatnám vidáman e hallgatók, konok magyarokat.

Hogy jól van ez így! Így van ez jól! Keményen néztek csak azt a szelid eget, egy pár századon át, egy ezredéven már ép eleget köszöntöttek.

Néztek csak a földet, zord anyánkat, ki egy babszemért hajolni tanit, — míg éltek is sipka-gyürve járul, földig hajol, ki akar valamit!

Rövid időn belül kitűzik a négy nagy hatalom külügyminisztereinek tanácskozását

New Yorkban pénteken délelőtt Jessup és Malik között két és félórás tanácskozás folyt le a berlini

kérdéssel kapcsolatban. Jól tájékozott körökben az a vélemény alakult ki, hogy a berlini kérdésben fontos lépés

várható. Rövid időn belül kitűzik a négy nagy hatalom külügyminisztereinek tanácskozását.

Mentőládák a szentesi tanyai iskoláknál

A szentesi gyógyszerészek és drogériaták áldozatkészsége által a szentesi Vöröskereszt 15 darab mentőládát szerelt fel. A mentőládákat a tanyai iskoláknak küldték el ajándékba. A mentőládák ünnepélyes átadása ma, május 1-én történt. A Vöröskereszt kéri a város dolgozó társadalmának további támogatását.

Főiskola egy szovjet gyárban

A szovjetországi konolovi mozdonygyárban a múlt év októberében a moszkvai fémipari főiskola fiókinézeti nyitott, ahol a gyár dolgozói „levelezés” útján, anélkül, hogy a iermelésből ki kellene kapcsolódniuk, főiskolai képzést is szerezhetnek. Az idén a gyárban tanfolyamokat szerveztek azok részére, akik középiskolát végeztek és most a főiskolán akarják folytatni tanulmányukat.

Ma nyílik a megye 10.000 kötetes körzeti könyvtára

Csongrád megye a grófi birtokok hazája volt. Pallaviciniek, Károlyiak egész falvakat tartottak hatalmukban, középkori gazdasági, politikai, kulturális elnyomás alatt. Ma már más a helyzet. Az ország gazdája a nép! Az uradalom helyén új birtokos települések, gépállomások, szövetkezeti csoportok munkája hirdeti a felszabadult nép erejét, alkotóképességét, a boldog jövőbe vetett rendíthetetlen hitét.

A gazdasági, politikai felemelkedéssel együtt jár a népnek a kulturális élet minden területén való aktív részvétele is. A ma megnyíló 10.000 kötetes körzeti könyvtár, amelyből a megye 50 községében, tanyaközpontjában, majorjában helyez el a kultuskormányzat letéti könyvtárakat, a megyében működő 34 vándorkönyvtár, a diaporatív vetítógépek sorozata, a tájszínház működése, a szabadművelődés keskenyfilmvetítő szolgálata, a gépállomásokon, falvakban egyre sűrűbben szereplő fővárosi előadók bizonyítják, a népi demokrácia a nép kulturális felemelkedéséért, a népnek a kulturális életbe való bekapcsolásáért az elnyomó rendszerek bármelyikénél többet tett a felszabadulás óta, mint azelőtt évtizedeken át tettek. Ezek az eredmények a 3 éves terv sikerének köszönhetőek, az 5 éves terv a falvak villamosításával, rádióval, mozzival, telefonnal való ellátásával új, hatalmas távlatokat nyit meg a kulturaszerető nép előtt. Az a kulturális fellendülés, amelyben a magyar nép ma él és ami a közeljövőben még jobban fokozódik, a szocializmus sikeres építésének egyik legfontosabb és legbiztosabb záloga.

12 csongrádmegyei község

124.800 forintot kapott áprilisi beruházásokra

Tegnap nagyobb pénzkültetés érkezett a vármegye tizenkét községének áprilisi beruházásaira. A kiutalásból Cserebökény kap 1600 forintot, Magyarfés 9000-et, Szegvár 4400-at, Baks 32800, Csanytelek 1500, Felgyő 3500, Pusztaszer 18400, Sövényháza 4800, Algyő 19800, Árpádközpont 4200, Kiskundorozsma 24000 és Tápé 800 forintot. Április hónapra a tizenkét község összesen 124.800 forintot kapott.

Hosszantartó, súlyos válságra van kilátás az USA-ban

— írja a Financial Times

A Financial Times az Amerikai Egyesült Államok gazdasági helyzetével foglalkozva megállapítja, hogy hosszantartó, súlyos válságra van kilátás. A lap hangsúlyozza, hogy az amerikai nagykereskedelmi árak jelenleg 5 százalékkal alacsonyabbak, mint tíz esztendővel ezelőtt, ezzel szemben a kiskereskedelmi forgalom

mégis alacsonyabb, mint 1938 megfelelő évszakában. A jelek azt mutatják, hogy az év második felében erősen csökkenni fognak az ipari beruházások és százmillió dollárral alatta maradnak az 1938-as év második felében végrehajtott beruházásai összegnek. Mind ezen felül az amerikai kivitel is csökkent.

A honvédelmi miniszter napiparancsa május 1-re

„Tábornokok! Tisztek! Tiszthelyettesek! Tisztesek! Honvédek! Bajtársak!

Honvédségünk a dolgozó magyar néppel együtt lelkesen köszönti a világ dolgozó harcos seregszemléjének napját, új nemzeti ünnepünket, május 1-ét.

Az idei május 1-e nagy seregszemléje lesz a Magyar Dolgozók Pártja vezette Függetlenségi Népfőntáborban tömörült magyar munkásosztálynak, a dolgozó parasztságnak és a haladó értelmiségnek. Nemzeti ünnepünk, az eddig elért hatalmas politikai, gazdasági és kulturális eredményeink és a szocializmushoz vezető egyszerű út új, jelentős szakasza, az öt éves terv jegyében fog lezajlani.

A magyar nép május 1-én a béke védelmében egy emberként sorakozik fel felszabadító, a nagy Szovjetunió vezette hatalmas harci táborba az imperialista háborús uszítók ellen. Népünk és vele Honvédségünk, amely először mutatja meg erejét ország-világ előtt, május 1-én bebizonyítja: Nem rés, hanem erős bástya leszünk a béke frontján!

Demokratikus Honvédségünkre hárul az a feladat, hogy éberen őrködjön szabadságunk, nemzeti függetlenségünk, békés építő munkánk felett és ha azt veszély fenyegetné, becsülettel teljesítse kötelességét népünkkel, hazánkkal szemben.

Ennek érdekében május 1-e alkalmából megparancsolom: 1. Honvédségünk minden alakulata és tagja fokozott ütemben tökéletesítse

katonai és politikai felkészültségét és sajátosan jól el az új katonai és műszaki ismereteket. 2. Honvédségünk minden tagja fokozza éberségét és szigorúan őrizze meg a katonai fegyelmet. 3. A tábornokok és tisztek fordítsák a legnagyobb gondot saját katonai és politikai továbbképzésükre, valamint a tiszthelyettesek és tisztesek továbbképzésének a tökéletesítésére. 4. Megparancsolom, hogy a parancsnokok és kiképzők legyenek meg minden, hogy a honvédek és a tiszthelyettesek növendékei a kiképzésben a lehető legnagyobb eredménnyel hajtsák végre a számukra kijelölt feladatokat.

A népünk és hazánk iránt érzett forró szeretet lelkesséte honvédségünk minden tagját egyre nagyobb eredmények elérésére.

Tábornokok! Tisztek! Tiszthelyettesek! Tisztesek! Honvédek! Bajtársak! Üdvözöllek benneteket május 1-én alkalmából. — mondja többek között napiparancsában a honvédelmi miniszter.

Május 8-án lesz az „Anyák napja”

Anyák napjának ünnepét, melyet minden évben május első vasárnapján tartanak meg, az idén május második vasárnapjára, 8-ára helyezték át. Az idén május első vasárnapja elsője, ami a „Munka ünnepe.” Anyák napján a virágkereskedések reggel 9 órától délután 4 óráig nyitva tartanak.

MÁJUS ÜNNEPE

Irta: Jubász Gyula (1914)

A hatalom kiadta a parancsot:
Ne legyen ünnep május elsején!
Zászló ne lengjen és ének ne zengjen,
Csak robotoljon esőndben a remény!
És jött a május, ezer orgonának
Lila virágja bugott, a napon
Minden bokor virágba öltözött föl
És a paréj is megnőtt szabadon.
Mint győzedelmi zászló, égbe lendült
A jegenye, s ezer paszirta dal
Hirdette boldogan és büszkeséggel,
Hogy itt a május és a diadal!
A nap biborban hunyt el, a vizekben
Millió élet naszdalt remegett,
Mig a világ világ, még soha senki
Nem készített ennél szebb ünnepet!

Mi van a svájci gazdagság árnyékában?

Mig a nagyraeszt idegenforgalmából és linomiparából élő Svájc a világ minden szórakozni vágyó gazdaga számára, az amerikai milliomosoktól, az indiai maharadzákig a legrefináltabb kényelmet nyújtja, megdöbbentően közömbös saját rincstelen szegény parasztaival szemben. Egy svájci lap, a National Zeitung most nagy cikkben foglalkozik a svájci szegény paraszti problémáival. A lap többek között egy falusi gondozónő levelet közli.

„Községünkben nagyon sok szegény család van. Az apák többnyire segédmunkásokként dolgoznak, egész télen semmi keresetük nincs, — írja a gondozónő. — Nehéz szavakat találnom, melyekkel érzékeltetni lehetne ezeknek a családoknak leirhatatlan nyomorát.”

Egy parasztlaszony ezeket írja: „Magasan lakunk a hegyek között. Házunk düledezik, beteg vagyok. Végtelenül hálás lennék, ha egy zsákot kapnék, hogy szalmazsákot csinálhassak belőle. Nincs meleg takaró!”

Lássuk, milyen segítséget nyújt a svájci kormány a nyomorgó parasztnak? Van egy szegélyszervezet, a „Berghille”. Ennek működéséről a dolgozó parasztiok így vélekednek: — „Bárcsak remélhetném, hogy gyermekeim számára némi támogatást kapunk” — írja egy Uriker-tonbéli parasztlaszony. — A „Berghille”-et emlegetik, de nekünk csak egy lehenünk van, így hát nem kapunk támogatást, mert túl kevés a lehenünk.

Ilyen körülmények között érthető, hogy a svájci szegény parasztiok menekülnek a faluból, elözoelik a városokat, az ipari központokat. De sorsuk itt sem javul meg, mert az ipari válsággal küzdő mai Svájcban ezek a falusi parasztiok még jobban leduzzasztják a munkanélküliséget.

Május 18-án kezdődik az érettségi

A napokban jelenik meg a kultuszminisztérium rendelete, amely az idei érettségi vizsgálatokat szabályozza. A szóbeli tételeket eddig a tanár adta ki. Ezentúl ezeket a tételeket az elnök adja a diáknak. Az írásbeli érettségi az egész országban egyidejűleg május 18-án kezdődnek, a szóbeliek júniusban.

Papagály a választáson

Írta: Mikszáth Kálmán

Kevés vártatva belép Röskey polgármester. Egy-két éljen szalad el az ajkáról és utat nyit neki a tömeg, mint egy imperátornak. Sír csönd támad, hallani lehet, amint cipői ropognak, míg hátravetett fejével a sokaságot átszögő pillantással lépked föl az emelkedettebb helyre, hol bálók alkalmával a Lupi bandája szokott játszani, s hol most egy asztalka s karszék áll vízespohárral s csemetyével.

— Halljuk! Halljuk!

— Tisztelt Polgártársaim, édes szülővárosom szülőtte!

— Istenem, de szép! — jegyzi meg Vinkóczy uram és csöndesen csóválja a fejét, — hogy bírja így kigondolni?

— Pszt, Pszt!

Tényleg szép hangja van a polgármesternek, hajlékony, fülbemászó, ott tudja megrikatni az embereket, vagy felbőszíteni, ahol akarja.

— Szomorú szívvel jöttem haza az ország fővárosából. — kezdte Röskey és egy légy röpködését meg lehetett volna hallani, (de mer is a légy röpködni, mikor ő beszél?) — a magas kormány el akar önkéntől szakítani.

— Éljen! — szólt egy tapintatlan hang.

— Marha! — felet rá egy másik hang.

— Méltóztassanak nyugodtan meghallgatni, tisztelt polgártársaim. — folytatá — és csak aztán határozom. Magyarországra nagy es vésztés idők következnek, s városunk jövője a következő országgyűléstől függ. Oly nagyszabású tervek vannak készülőben, melyek városunk léte és nemléte, megsemmisülése, vagy pedig hatalmas felvirágzása fölött döntenek. Látnom lelki szememmel közönséges kihalt faluvá törpülni szeretett Körtvélyesünket az egyik oldalon és látom a másikon a márványos palotákat, melyek kacéran nézegetik magukat a Kemesse hajókkal átharzdált tükörében. (Zajos éljenzés.) Arról van ugyanis szó, hogy a Kemesse folyam hajózhatóvá tétessék és ez esetben nem nehéz kiszínezni a messzi jövő képéből azon részt, mely könnyen valóssággá lesz, habár talán csak akkor, midőn a mi esztendőnk már rég a temetőben porladoznak, az apáinké mellett. Azt a részt, hogy a Tudás-tava mellett, hol most a vítvilók állanak, tündér kéjlakok fognak övezni egy világfürdőt. (Általános tetszés.) Más megoldandó kérdések is vannak, de ezekhez kemény, tapasztalt emberünk kell, hogy a gáton álljon, nyitott szemekkel és erős szeretetével a talajnak, melyen a bölcsönk ringott.

— Igaz, ugy van!

— Tisztelt Polgártársaim! Öt nap múlva lesz a képviselőválasztás és nekünk van jelöltünk, derék jellemes férfi, szép tehetségekkel. Őt mi már kijelöltük, elfogadtuk. A szokás szent, de a törvényt még szentebb. És még a törvényt is összetöri a szükség. A szükség a legnagyobb ur. A szükség pedig azt köve-

teli ezuttal, hogy törjük össze a szokást.

A hallgatók a lélegzetüket is visszafojtották csak Gál Márton, a kovács nem átalat közbeszólt, kezét felemelve:

— Hát törjük!

Alig várta a nagy ökleivel, hogy valamit összetörhessen.

— A szokás az, hogy akit az értekezlet kijelöl, amellett meg is marad, ambátor az értekezlet, mely Kovinyit jelölte, ífem volt egészen szabályszerű. De, ha százszor szabályszerű lett volna is, a szónok hangja most dörögővé vált és hatalmassá (Kovinyi nekünk most nem elegendő.)

Sajátos hullámzás keletkezett az emberek tanácstalanul néztek össze.

— Hanem tudok egy embert, — folytatá ellágyultan. — aki egyik lábával a sír szélén, kész magát öreg napjaira kitépni családja karmaiból, itthagyni mindenét és odaállni, ahová a bekövetkező nehéz időkben a város iránti szeretet és a kötelesség parancsolja. Ez az ember, tisztelt polgártársaim...

— Ki az, ki? — ordítá száz és száz száj egyszerre.

— Én Röskey Pál.

A meghökkenés kínos csöndessége állt be egy másodperc feléig, azután egyszerre fütört egy éljenorkán, amelyhez fogható még nem hallottak a körtvélyesiek, meg tán vakolat is hullott a falakról. A szónok ott állt diadalmasan, villogó szemét még egyszer végighordozá az egybegyűlteken.

— Ha csak egy ember van is, aki engem nem akar, — mondá harsányan és vésztijslón — emelje fel a szavát.

— Persze tudta, hogy senki sem olyan bolond a szavát emelni, mert azt most menten összezúznák. És mégis. Hogy meghült a vér mindenkiében egy ideitlen furcsa hang kiáltá a terem egy szögletéből:

— Éljen Kovinyi! Éljen Kovinyi!

A körtvélyesi diktátor homloka ráncba vonódék és vérborított szemét abba az irányba indítá. Mások is rohantak arafelé. »Alávalóság, szemtelenség! Ki tette azt? Jaj nekik!

Hát ott állt reszkette a szögletben, mint a kocsonya, egy öregecs ur a városi alszámvevő. Tóth Ferenc uram, a kétfelévált köpenyeg alatt egy papagályllyal. Az oktan papagálynak legott kitekérték a nyakát. Vajjon benne lesz-e a lapokban egy ártatlan hült teteme? S mi volt a bűne a boldogultnak? Hogy nem akarta Röskeyt éljenzeni.

Elsimulva a papagály-incidens, az elnök berekeszté az értekezletet, kimondván annak egyhangú határozatát, hogy a képviselőjelölt Röskey Pál. — Zajos éljenzéssel vonultak ki az egybegyűlteket, az ajtónál a városi írnokok megmondták a kimenőknek. Lenárt főjegyző megbízásából:

— A »Fehér ló«-nál öt sörös hordó lesz csapraütve...

Az ötéves terv végére hazánk a kiművelt emberfők országa lesz

A kultuszminisztérium szabadművelődési osztálya az ötéves tervről

Az ötéves terv hatalmas kulturális programja az egész dolgozó magyar nép szellemi téren történő felemelését kívánja megvalósítani. Széchenyi mondta először, hogy »Magyarország a kiművelt emberfők országa legyen« és egy évszázad óta jóformán semmiféle történet ennek a nemes és magas eszmének tényleges megvalósítása érdekében. A magyar népi demokrácia most nem csupán hangoztatja a széles néprelegetek művelődésének szükségességét, hanem minden áldozatot meghoz, hogy hazánkban biztosítsa az összes feltételeket az átfogó és mindenre kiterjedő kulturális művelődési program számára.

Először a népi demokrácia adott igazi élő tartalmat a hároméves terv keretében a kulturális program megvalósításának. Az általános iskolák és a népi kollégiumok létrehozása, az új demokratikus tankönyvek kiadása, a progresszív tandíj, a közoktatásügyi reform szervezési részek voltak. A kultuskormányzat ezóta is egyre több intézkedéssel támogatja a nép fiatalok, a munkások, dolgozó parasztok, haladó értelmiségiek gyermekeinek iskoláztatását, magasabb műveltség elnyerését. Ortutay Gyula kultuszminiszter éppen az elmúlt napokban osztotta ki az általános és középiskolák részére rendszeresített tízenöt ezer tanulmányi segélyt. Ebben a hónapban rendezték a főiskolások ösztöndíj ügyét is s az arra érdemesek évi egy négy ezer forint ösztöndíjban részesültek. A tehetséges munkás és parasztyerekek kiválóitása lendületesen folyik s az őszi tenév kezdetére minden remény megvan arra, hogy valóban a nép gyermekei lesz az iskola.

A megkezdett uton kíván haladni a kultuskormányzat a hároméves terv utolsó hónapjaiban és oktatásügyünk, kulturális fel-emelkedésünk programját az ötéves terv keretében valósítja meg teljes mértékben.

Felkeresztük a kultuszminisztérium szabadművelődési ügyosztályát, ahol a nagyszabású tervekkel

kapcsolatban munkatársainknak ezeket mondták:

Felszámoljuk az analfabétizmust

Az ötéves terv kulturális programja végleg felszámolja az analfabétizmust. 1941-ben hazánkban 261.542 volt az analfabéták száma, a felszabadulás óta tartott tanfolyamok eredményeként a népszámlálás alkalmával 184.000 analfabétát számoltak meg. A közeljövőben törvény jelenik meg, amely minden 15-60 éves analfabéta számára kötelezővé teszi az írásvetés elsajátítását.

Megkészserezzük a falu könyvtárak számát

Az ötéves terv végére minden falunak lesz kulturháza, 102 teljesen új kulturházat építünk, 180-at más célokra szolgáló épületekből alakítunk át. Minden kulturházat felszerelünk színpaddal a hozzátartozó díszletekkel és egyéb modern műszaki kellékekkel, el-látjuk rádióval, könyvtárral, film és diaprojektív vetítővel.

A falu könyvtárak számát az ötéves terv végére megkészserezzük. Jelenleg tíz körzetben 50 ezer kötetnyi könyvtár szolgálja a falvak szellemi táplálékának kielégítését, az ötéves terv további nyolc körzetben újabb 480 falut kapcsol be a könyvtár szervezetbe és így ezer faluban százezer válogatott kötet segíti népünk kulturális színvonalának felemelését.

Mozgó kulturházak

Gondoskodik a kormányzat a magyar tanyavilág kulturális szükségleteiről is. Néhány nappal ezelőtt indultak országjáró utjukra az első kultur-autobusok, amelyek bábszínházat, lemezjátszót, filmvetítőt, 15 tagú színjátszó csoportot és többszáz kötetes könyvtárat visznek magukkal. Az ötéves terv végére 30 ilyen mozgó kulturház szeli keresztül kesul az országot.

A felsorolt számok és adatok bizonyítják, hogy milyen nagy távlatokat megnyitó tervről van itt szó. Ez a kulturális program valóban biztosítja, hogy a magyar dolgozók népköztársasága a kiművelt emberfők országa legyen.

Csongrád és Csanád megye képviselőjelöltjei

A Magyar Függetlenségi Népfrent az 1949. évi május hó 15. napjára kitűzött országgyűlési választáson Szeged-csongrád-csanádi választókerületben közös listáson a következő jelölteket jelölte:

Révai József, Ortutay Gyula, Marosán György, Parragi György, Orbán László, Erdei Mihály, Szűcs Ferenc, Zöld Sándor, Szekeres János dr., Borbás Lajos, ifj. Komócs Mihály, Nagyistók József, Császár Balázs, Bugár János, Kende Zsigmond, Kurlik Imréné, Katona Sándor Z, Berár Deme-

ter, Hajdú Jánosné, Tóth Antai, Lovó Ferenc, Nagy István; Vigh Istvánné, Zámboi Béla, Bodor Károly, Muladi Istvánné, Dékány Anrás, Oláh Lajos, Nagy Dániel, Tombác Imre, Loránt László dr., Kiss Imre, Antalfi György dr., Urbán Ferenc, B. Papp Mihály, Nádasdi László, Simon Pál, Gyáni Imre, Bagyon Szabó Attila, Horti Rókusné, Gubacsi Mihályné, Miklós Pál, Zombori János, Szilágyi Ernőné, Détár Mihály, Dobó Gyula, Tandari Jánosné, Erdei Lászlóné.

Az endrődi sortűz

Tizenöt éve így választottak Magyarországon

1935-öt irunk... Az ország készült a parlamenti választásokra. Március 21. Endrőd utcáin katonai és csendőrhadjárók cirkálnak, a tavaszi napfény végigpásztázik a csillogó szuronyokon. A házak ablakai zárva, a kapukban sem állnak kíváncsi asszonyok. Mélységes csönd ül meg a kis alföldi falut. A gyász mélysége borult Endrődre.

Tegnap délután közel három-ezer kizsádpárti választó várta a községbe hivatalos képviselőjelöltjét, hogy meghallgassák választási beszédét. Virágokkal és nemzetiszíni lobogókkal díszítették fel a házakat. A messzi tanyákról asszonyostól, gyermekostól jöttek el a dolgozó parasztok. A kormánypárti jelölt aggódó szemmel lesté a község-háza ablakából a készülődést, percenként rohant a telefonhoz, titkos üzeneteket küldött a környékre és utasításokat várt gazdától.

A kis templom órája elütötte az ötöt, most kell kezdődnie a kizsádpárti gyűlésnek.

A lelkes tömeg Kossuth-nótát énekelve várja jelöltjét, akitől már befutott az üzenet, hogy gépkocsin elindult a szomszédos faluból,

ahol egy órával előbb tartott beszédét. Tíz perc sem telt el öt óra után, amikor

egy csendőrhadnagy megjelent

a szónoknak készített emelvényen és kihirdette, hogy a főszoigabiró utasítása szerint a gyűlést feloszlatja, mert a képviselőjelölt a kitűzött időben nem érkezett meg.

— Nem igazság... — morajlott a tömeg.

— Perceken belül itt lesz a képviselőjelöltünk.

De ekkor három csendőr állt a hadnagy mellett már.

— Széledjenek emberek! — kiabálták — a gyűlés fel van oszlatva.

A hatalmas tömeg egy emberként állt a nemzetiszíni zászlók alatt, s újból rágyujtanak a Kossuth-nótára. Közben megérkezik a kizsádpárti képviselőjelölt. A csendőrök azonban nem engedik beszélni és élesre töltött fegyverrel állnak a nép elé.

— A főszoigabiró feloszlatta a gyűlést — hangzik az újabb parancs.

Lövés dördül

A képviselőjelölt a telefonhoz rohant, felhívta a belügyminisztériumot. Ott egy nyájas-hangu tanácsos biztosította, hogy a gyűlést megtarthatja. Alig lépett ki a község-háza kapuján, amikor

lövés dördült.

Megtorpant, azután rohant a tömeg felé.

Újabb sortűz. Csendőrök tüzeltek a tömegre,

s a nép riadtan futott az utcák kis háza közé. Asszonyok, férfiak estek össze véresen. Egy kisfiú átlótt karral bukott le a hősi emlékmű talpazatáról, ahonnan a beszédet akarta hallgat-

ni. Hat halott és tizennyolc sebesült maradt a véres csendőrtámadás helyszínén. Parasztok, sokgyermekes kisiparosok, védtelen asszonyok, gyerekek, akiknek csak az volt a bűnük, hogy hitték a Gömbös-klikk gyűlekezeti szólásszabadságának.

Ilyen otromba és véres választási erőszak még nem fordult elő az eddigi választások történetében. Az egész ország közéletmánya felháborodással ítéli el a magyar nép politikai jogai ellen elkövetett merényletet. Érzik ezt a kormánypárti Gömbös-klikk urai.

Olyan most a község-háza, mint egy főhadiszállás. Csendőrök, az alispán, a főispán; a minisztériumi urak és a kortések egymásra kenik a nagy bűnt. Itt van már abelügyminiszter is. Szigorú vizsgálatot ígér. Másnap a csendőrségi ügyész kijelentette, hogy »a csendőrök fegyverhasználatát jogosnak látjuk... A nép most már mindent tud előre: Senki nem lesz bűnös. Jól intézik ezt egymás között az urak. De történiék bárhogya is, ezt a választást a magyar nép soha nem fogja elfelejteni és ha egyszer a maga ura lesz, tudni fogja kire adja szavazatát, hogy az asszony gyilkos csendőrök főszoigabirók világa végre lealkonyodjék.

Választás puskatussal és kardlappal 1936 nyarán valahol a Tiszántúlon

Kizsádpárti választási krónika a Gömbös-időkből

Fullasztó, forró nyári délután, 1936-ot irunk, vasárnap van. Tiszántúlon, Nyiregyháza közelében egy kis községben választási nagygyűlést tartunk. Csönd önti el a tájat, az emberek lassan gyülekeznek. Régi kormánypárti kerületben vagyunk. Husz éve nem került be innen ellenzéki képviselő a Parlamentbe.

Hatalmas uradalmak, szegény, mindenből kisémmizett népet jöttünk felvilágosítani, a Független Kizsádpárt harcos programjával.

Lassan összegyülekeznek vagy 40 ember, szakadozott ruhájú, nemes telen szellek, uradalmi béresek és néhány, napszámából tengődő szegény ember. Ők eljöttek, vállalva minden kockázatot, minden megaláztatást, minden szenvedést, még a csendőrszuronyt is. Riasztó félelmetes hírek keringenek a faluban. Tegnap a Kizsádpárt Debrecen mellett tartott nagygyűlésén csendőrök avatkoztak bele a választási agitációba.

Valami lóg a levegőben

Az emberek arcán a félelem tükröződik, érzik, hogy valami lóg a levegőben. Vihar előtti csönd van. Várakozásra nincs idő, a szolgabiró, a jegyző és

a többi megfizetett bérencek siettetnek bennünket. »Hat óra-kor már a nyilasok tartanak itt gyűlést« — vágják gunyosan a szemünkbe. A nyomaték kedvéért még azt is hozzátesszük, hogy délelőtt a kormánypárti jelölt beszélt, így sikertelen; kilátástalan minden próbálkozásunk. Gyűlésünk azért mégis elkezdődik.

Beszélünk pártunk programjáról, a hatalmasatlatlanul szükséges földbirtokreformról, az igazságosabb, emberibb életéről. Szavaink, mondataink — érezzük — visszhangra találnak az elnyomott, kisémmizett nép lelkében.

Éljenés, taps

Szétnézek az egyszerű munkás embereken, a dolgozó parasztokon, akik az új, igazságosabb világ elharcosai lesznek egykor. Az első hívó szóra eljöttek ide, pedig tetemes anyagi káruk származik belőle. A mindenható uradalom megvonja tőlük a téli galyszedést az erdőből, nem ad nekik kedvezményes kukoricaföldet, felmondással fenyegeti őket.

A földesur izgága, izgató ha-zaárlóknak nevez bennünket, akik csak felforgatni jöttünk a faluba

Az emberek élieneznek tapsolnak, kipitult arcok isszák szavainkat.

Igazi ellenzéki hangulat, de nem sokáig. Megjelennek a falu rémei, a kakastollas csendőrök. Beállnak a hallgatóság soraiba. A szegényemberek már félnek, mégis nyugodtan maradnak.

A csendőrök nem elégszenek meg ennyivel.

Egy éljenés, helyeslő rongyos parasztot kiválasztanak, vinni akarják magukkal.

A nép körében erre mozgolódás támad, hangok hallatszanak innen is onnan is. Erre a csendőrök összeszednek 15 embert,

a hangulat még forróbb lesz.

Végül a kakastollasok puskatussal és kardlappal szereznek érvényt a »tökéletes igazság-nak« — ahogy Gömbös nevezte — »a nép akaratán nyugvó parlamentáris rendszerének.« A gyűlést tovább folytatni nem lehet. Valahonnan előkerül a szolgabiró is, a jegyzővel együtt. »Felforgatták a falu nyugalmát« — vágják arcunkba hangosan a hivatalos urak.

A gyűlés ezzel befejeződött. Este megtudtuk, hogy a délutáni embertelen ütlegetések és bántalmazások következtében öt ember súlyosan, négy pedig könnyebben sérült meg.

Minden fáradozásunk, küzdelmünk hiábavalónak bizonyult, újból elbukunk. Győzött az erőszak, a terror, a csendőrszurony és a puskatús. Szabad választás 1936-ban így zajlott le Tiszántúlon és mindenütt az egész Magyarországon.

RÉGI VÁLASZTÁSOK

KORTESKEDÉS

Irta: Czuczor Gergely (1800—1866)

Van susogó, faluzás, van vokshajtósi vadászat,

Van henyé kóbor elég, van sereg ingyen iúó.

Köznemes és főúr, tiszt, nem tiszt lettek egyenlők

Egy kulacsot szívnak bocskoros és kaputos.

Vajmi különé látvány! Mily csokolózva komázzák

egymást póre gatyás és finom urí zekés.

Van lélekvásár puszkákon, cifra gabákon,

dolmányon kalapon huszason icee boron.

Lakzi hegyen-völgyön, tobzódás torkig ivással,

és mi ezekkel jár, féktelen undor ajak.

Működik ármány és csabítás s asszonyi fúrfang,

zengnek macskazenék s utcai gunydalicák.

Im a készület a megye és országnak ügyének!

Mindez csak mulató; a java hátra vagyon.

A nagy sorsnap elért; terelik csapatokba szorítva

szájas pártvezetők a feluszult sereget.

Mint török a várat megszállják a megyeházát

s áll az igazságnak temploma ostrom alatt.

Nincs már sarkain egy ajtó, nincs ablak ütellen,

pad, szék összerogyott, nincs sehol asztal egész,

Majd a kétes ügyet fegyver választja el: izgat

a híres olmosbot bicska, pisztoly, ököl

és van fojtogatás, szurás, agyfőbelegyintés,

és van szörnyű halál: semmi! de nincsen adó.

Elfolyt a sok bor, s nem győztél rajta, bukott párt!

Es te, ki győztél is, nem vagy e torkig adós?

Elvett okokkal kell és nem borítatva tenyésztni,

a megvesztegetés méltelye sirba viend.

Légy haladó, maradó, mindegy, de vagy átka hazádnak,

hogy ha mi illeti őt, hiutelen elzsebeled.

A honi vállalatok, tudomány, művészet epedve

nyujtnak utánad kart, és te epedni hagyod.

Nincsen ezekre forint nálad, te ki ezeket elszórsz

és erkölcstelenítsz általa néptömeget.

Egy megye keblében százezret gyűjteni dözsrre,

mi vala? s közjóért?! — fennakad erre szavam.

Hogy legyen ily magyaron foganós áldásod, ur-isten,

aki így elfajzott s ily uton úzi jogát.

HIREK

Május

vasárnap

Kat. Munka ünnep
Prof. Munka ünnep
A Nap kel 5:27
Nyugszik 19:54 órákor

Várható idő: Megélénkülő délnyugati, nyugati szél, változó felhőzet. A délutáni órákban esetleg csapadék is lehetséges. A hőmérséklet nyugat felől csökken.

Ügyeletes gyógyszerárak: április 30-tól május 6-ig III—Szentessy.

— Gyászír. Fájdalomtól mégtört szívvel tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, édesapa és nagyapa Szamosközi Sándor gazdálkodó életének 68 ik évében csendesen elhunyt. Temetése ma d. u. 4 órákor lesz a református alsó temető halottas házától a Kál vária temetőbe. Gyászoló család.

— Májusi ájtatosság a Kapucinus Atyáknál! Minden nap este 6 órákor májusi ájtatosságot tartunk. Minden vasárnap este az ájtatossággal kapcsolatos szentbeszéd is lesz. Minden szombatban reggel hét órákor pedig ünnepélyes szentmisét mondunk a hadifoglyokért és a világbékéért.

— Május elsején, a nép fia a „HIRLAP”-ot olvassa.

— A Terehalmi Legeltető Társaság pusztájára a kiverés május 3-án kedden lesz. Kihajtható szarvasmarha, ló és csikó.

— Május 1-én nyitva lévő dohányrudak. Gránicz Pál Marx-tér, özv. Kátay Jánosné Kispáster, Dér Ferencné Rákóczi F. u., Pataki János Sáfrán M. u., özv. Blázsik Ferencné József A. u., Valkai Pálné.

— Felkérjük a kis és középparaszt ifjakat, hogy a május 1-i ünnepségen a lovasbandérium felvonulásában minél nagyobb számban vegyenek részt. Gyülekezés a Marx-téren az Ökrös vendéglő előtt, vasárnap reggel 7 órákor. A résztvevők pontos megjelenését kérjük. Rendezőség.

— Magánalkalmazottak Szabad Szakszervezete Központi budapesti kulturregnyüttesének nagyszabású műsoros estje május 5-én fél 8 órai kezdettel az MDP székház díszterében. Műsor ára 1 Forint, mely előjegyezhető a szentesi Népbankban.

— A Vasas Szakszervezet központjának kisipari ütközése a közelmúltban történt munkanélküli összejövetellel kapcsolatban közli, hogy épületek, szerszámlakatos, vasszerkezeti lakatos, lemezlakatos, továbbá esztérgélys, villanyhegesztő és olyan géplakatos szakmunkást, aki szerszámgépeken dolgozik és finom munkát tud végezni, lasirozik. stb. — ezonnal munkába tudják állítani. Azok a munkavállalók, akik a fentieknek kifogástalanul megfelelnek, jelentkezzenek személyesen Bp. VIII. Koltói Anna u. 5.—7. sz. alatt.

— Múzeumrendező brigádot indított utnak a kultuszminisztérium tudományos ügyosztálya a vidéki múzeumok korszerű átrendezésére. A kiváló műzumi szakemberekből álló brigád először a keszthelyi Állami Balatoni Múzeum kiállítását rendezte meg.

— Figyelem! Felhívás! A zsupzigeti földtulajdonosok és érdekeltek május 5-én, azaz csütörtökön délután 5 órára a berkli Körnél igen fontos megbeszélésre a komp ügyben megjelenni kötelező.

APRÓHIRDETÉSEK

SZENTESI szoba-konyhas lakásomat elcserélném budapestiért, cím a kiadóban. 856

MINIWER FRIZURÁK és HAJKIMÉLŐ „DAUER” GALLASZNÁL, Kossuth u. 18. Szép munka felelősséggel. 175

MINDENNEMŰ konyha, szobabútor és asztalos munkát hozott anyagból is készít Uhljár Gyula asztalosmester, Dózsa Gy. u. 85. 682

JÓKAI u. 78 számú ház eladó, gazdálkodónak is alkalmas. 866

GYERMEKSZERETŐ nő ajánkozik vidékre jobb családnak, vagy beteg mellé, háztartás vezetését is vállalok, cím a kiadóban. 869

GYERMEKKOCSI mély és porta eladó Somogyi B. u. 40. (volt Lakos utca) 871

KUN-FATELEPEN
tűzifa, szén, mész, faszén stb. állandóan raklaron. Kossuth-u. 33

HARMADOS tengeri, enkorrepa és napraforgó föld kiadó Lapistó 18 szám alatt. 874

TEREHALMI járás kiadó Marx tér 11 szám. 875

HEREFÖLD évi használatra kiadó a város alatt Ady E. u. 44 878

KERÉKPÁR, rádió, varrógépjavitás, zsirbarakás, zománcozás, kerékpárok hegesztése, Tekulics Marx tér.

ELADÓ kombinált szoba, veszek és eladok férfi és női ruhásműveket, hívásra házhoz megyek, Patakiné Szent Imre u. 14.

ELADÓ! Szép üszta magánház 2200 forintosért, azonnal beköltözhető. Berékhat IV/69 szám. 865

Mindennemű konyha, szoba BUTORT
és asztalos munkát hozott anyagból is készít Uhljár Gyula asztalos mester Dózsa Gy.-u 85

RETIKÜLÖKET, pénztrócsák, aktatás káskat legjobb kivitelben Kovács bőrdöntés készít, alakítás, javítás, Törs Kalmán u. 17.

KINIZSI u. 7 sz. ház olosóért eladó. Fele azonnal elfoglalható.

TEREHALMI legeltetési jegy kapható Sima F. u. 1 sz. 882

GYERMEKSZERETŐ leányt, vagy asszonyt, ki a háztartási munkákban járatos, felveszek Kis Bálint u. 10, em.

Elsőrendű tűzifa, szén, kapható kokszbrikett
Kapitány fatelepen Teleki P.-u 27

SINGER bobinos női varrógép eladó Törs K. u. 23. 906

TEREHALMI járás kiadó Bercsényi utca 33. 900

TEREHALMI járás kiadó, egy kis. fias tehén eladó József A. u. 22. 899

NYIRI u. 10 sz. ház eladó, viz, villany bent. 901

ELADÓ nád minden mennyiségben, hazaszállítva is Rozgonyi u. 24. 903

BŐTEJÜ öregtehen (örzskönyvezett üsző fiával eladó Bercsényi utca 73 904

KORSÓS sor 7 számú ház eladó, viz, villany bent. 905

NAGYHEGY 284 számú ház eladó ért. ugyanott.

ELSŐRENDŰ hereszénalaszt kapható Vecseri u. 28. 893

KÉSZ butorok legolcsóbb áron Szta-najovitsnál Booskai u. 22. 894

PETŐFI u. 13 sz. ház, továbbá a központban másik új ház is eladó, ért. dr. Purjesz János ügyvédnél. 897

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó, Balint u. 19. (volt Kiszögöcs u.) 898

TEREHALMÁN 3 és fél járás kiadó vagy eladó Sima F. u. 11. 895

ÖT drb fiatal bernáthegeyi kutya eladó Szegvár, I. tized 1 sz. özv. Berezvai Józsefné. 896

KISÉR u. 56 számú ház eladó, azonnal elfoglalható, ért. ugyanott. 872

BIRKÁKAT vállalok legelőre Fertő 28/a szám. 890

VÁLASZTÁSI malacok és fejős ju-hok eladók Bercsényi Ferenc mágoosi kövesút 2 km-nél. 891

ELADÓ Törs K. u. 9 sz. ház. 892

BŐTEJÜ tehénnek 2 éves üsző-fia eladó Lazár V. utca 17 szám. ny

Mindenféle kerékpárok, varrógépek, rádiók, írógépek javítását, karbantartását felelősség mellett vállalom. Külföldet vevő nagy Philips rádió eladó.

LÉNART műszerész mester Kossuth-u. 32

MÁSODIK éves fekete paripa csikó eladó, amelyik be van tanítva Honvéd u. 15. 887

THÉNTRÁGYA eladó Lenin ut 27 szám alatt. 888

UJ gumikkal, kétsebességes, lábkapcsolós, prima állapotban lévő Mátra motorkerékpár eladó, Révész Sándor Öcsöd 778 hez.

JÓ gumikkal prima állapotban lévő 850-es DKW motorkerékpár olosón eladó Bartha Gábor Öcsöd, 526 sz.

DEREKEGYHÁZI oldalon a város-hoz közel 4 kat, hold hereföld haszonbérbe kiadó, ért. Kishát u. 7. 881

RETORTA faszén kirostálva kg-ként 1.20 Ft. Gyuricza fatelepen

MÉHCSALÁDOK fekvőkaptárral, tás kagramafon sok lemezzel eladó Sáf-rán M. u. 40 alatt. 886

TELJESEN új nylonkabát eladó, Sáf-rán M. u. 48. 885

KRISTÓ u. 7 számú háznak felerésze eladó 883

HEREFÖLD kiadó a pankotai ut mentén, ért Dózsa Gy. u. 35 884

BŐTEJÜ tehénnek választási üsző fia eladó, ért. lehet Szent Anna u. 13/a szám. 880

HASASDISZNÓT fele malacáért, süldőket résziből savóra vállalok Nagy-hegy 899. 879

SZABADSÁG

21/b sz. film
Május 1-2 vasárnap, hétfő
Két út
Testvérek egymás ellen.
1 forintos helyár
Előadások hétköznap: 6 és 8 órákor

JÓZSEF ATTILA

MOZGÓSZÍNHÁZAK
21/b sz. film
Május 1-2 vasárnap, hétfő
Szerelme, tánc, muzsika!
Táncosnő
1 forintos helyár
vasár- és ünnepnap: 4, 6 és 8 órákor

A TEREHALMI Legeltető társaság pusztáján több járás eladó, érd. a szerkesztőségben.

Érettségizők figyelmébe. Magyaros férfi öltöny közepesmetre olosór. eladó Booskai u. 26, Nagy szabónál.

GAZDÁK Biztosító Szövetkezete figyelmzetteti ügyfeleit, hogy a biztosításait senkinek felülvizsgálni nincs joga, a kötvényeket nem tartoznak megmutatni senkinek, az értékeiket szövetkezetünknel is felelheteti, mint állami szövetkezet igen előnyös feltételek mellett elfogad jég- és minden ágazatbeli biztosításokat, forduljon bizalommal helyi képviselőnkhez Boros Sámuel u. 7. (a vármegyei kórház közelében). Sóllyom Sándor h. képviselő. 868

PÁLINKA kapható a Rác szeszfőzdében, bérfőzést vállal Budai N. A. utca 31.

TÖRZSKÖNYVEZETT faj hétéves fiastehén eladó Budai N. A. u. 39.

4 drb 8 hónapos süldő eladó Sáfrán M. u. 12. 907

KÜLÖNBEJMRATU utcai butorozott szoba tisztviselőnek kiadó, esetleg ebédkosztal Daák F. u. 7. 909

VIZTÁROLÁSRA alkalmas nagyobb tartályt, villanymotort 1 lóerőig és szivattyút kölcsön, vagy megvételeire keresek Lenin u. 76.

500 Ft. havi kereset
otthon végezhető munkával férfiak és nők részére, kérjen ismertetőt.
Kleopatra körkötőgép lerakat
Budapest, Lónyai-u. 43 szám.

Kunszentmártoni apróhirdetések

KORCSMAHELYISÉG berendezéssel és különálló üzlethelyiséggel kiadó, ért. Farkas Antallal Alsókőrös-part.

PALETTÁS ablakok, ajtó tokkal, épületanyagok eladók Fgy. Tóh Károly, ref. templommal szemben.

UJ gumikkal, kétsebességes, lábkapcsolós, prima állapotban lévő Mátra motorkerékpár eladó Révész Sándor Öcsöd, 778 sz.

Hirdetmény

Felhívom a lakosság figyelmét, hogy a Földmívelésügyi Miniszter Ur 221.026/1949 FM. számú rendelete értelmében a vetési bagolyvilla és hernyójának irtása kötelező. A gazdálkodó a bagolyvilla, vagy hernyója fellépéséről a mezőgazdasági igazgatóságnak, vagy a DÉFOSz helyi szervezetének azonnal tartozik írásban jelentést tenni

255 Polgármester.

Hirdessen lapunkban!

SZENTESI UJSÁG
A Független Kisgazdapárt napilapja
Megjelenik hétfő kivételével mindennap,
Felelős szerkesztő és kiadó:
SZATHMÁRI NAGY IMRE
Szerkesztőség: Kossuth tér 5. Tel: 309
Kiadóhivatal: Kossuth tér 4. Tel: 44
Nyomatott a Szentesi Ujság-nyomdában
Felelős vezető: INZÁM JÓZSEF.

KÖRÖSVIDÉK

Kunszentmárton lakossága
ünneplé május elsejét

Hatalmas lelkesedéssel ünnepli Kunszentmárton lakossága május elsejét

Kunszentmárton dolgozó népe nagy lelkesedéssel üli ma a munka ünnepét. Az ünnepség még tegnap, szombaton este megkezdődött. Este fél 9 órakor a községháza udvarán gyülekeztek a demokratikus tömegszervezetek és fáklyás felvonulást rendeztek a község főbb útvonalain.

A mai ünnepség műsora: Reggel 7 órakor zenés ébresztő. Délután 10 órakor gyülekezés a pártok és tömegszervezetek

előtt, fél 11-kor indulás az iparos székház előtt. A felvonuláson a Kisgazdapárt és a Parasztpárt kocsikkal, szekerekkel vonul fel, jelezve ezáltal is, hogy a parasztság osztozik a munkásság ünnepében. A felvonulás után a sporttelepen a Függetlenségi Népfrent nagygyűlést tart.

A nagygyűlés műsora: 1. Köztársasági induló. 2. Uttörő szavaltat. 3. Uttörő mozgalmi dal. 4. SZIT szavaltat. 5. Ün-

neplé beszéd, tartja Varga Jenő, a Népfrent országos kiküldötte. A hároméves terv eredményeit, az ötéves terv kilátásait, a békéért vívott harcunkat ismerteti. 6. Zeneszámok. 7. EPOSz szavaltat. 8. SZIT mozgalmi dalok. 9. Szabadságharcosok szavaltata. 10. EPOSz mozgalmi dal. 11. MNDSz szavaltata. 12. Internacionálé.

Délután majális a régi futballpályán.

Csak május 8-án avatják fel a gépállomást

A Körösvidék többször megírta már a kunszentmártoni gépállomás felavatásának időpontját. Illetékesek három alkalommal is kitértek a felavatási napot, közbejött akadályok miatt azonban mindannyiszor el kellett halasztani ezt az ünnepélyt.

Legutoljára úgy volt, hogy május 1-én avatják fel, de mint lapunk munkatársa a község főjegyzőjétől értesült, — ezt az időpontot is el kellett halasztani május 8-ra.

Kunszentmártoni sport

Az elmúlt vasárnap a kunszentmártoni MTE csapata 2:0 (1:0) arányban verte le a bajnokoktól a bonyi csapatot. Ezen a mérkőzésen végre magukra találtak a kunszentmártoni fiúk és így reméljük, hogy a hátralévő bajnoki mérkőzéseken hasonló eredményeket érnek el.

Az MLSz mára, május 1-re a nagyhirű és jóképességű budapesti Elektromos NB II-es csapatát küldte le Kunszentmártonba hárverő labdarugómérkőzésre. Ugyisintén itt lesz az Elektromosnak a kézilabdacsapata is. A kézilabdameccs délután 4 órakor kezdődik, a labdarugómérkőzés pedig délután fél 6 órakor.

Megszűnt a mooskos pajor pusztítása

Kunszentmárton határában az elmúlt hét folyamán hatalmas pusztításokat tett a vetésekben a galagonya lepke álcája. Sok helyen a kár elérte a 40 százalékot is. A bogár pusztításának méreteire jellemző, hogy még a község iskolás gyermekeit is bekapcsolták az irtási hadjáratba.

A jól megszervezett munkának aztán hamarosan meglett az eredménye, mert a bajt sikerült elhárítani. A község népi bizottságnak jelentése szerint a bogárveszedelem most már teljesen megszűnt az egész határban.

Kunszentmárton hitet tesz a Népfrent mellett

Kunszentmártonban, a szakszervezetek székházában csütörtökön este ülést tartottak a választásokkal kapcsolatban. Az értekezleten Tornyos Vilmos, a Kisgazdapárt, Oláh György az MDP, Szepesi András pedig a Nemzeti Parasztpárt részéről beszélt.

Tornyos Vilmos fejtegette a Függetlenségi Népfrent jelentőségét, az ötéves tervvel kapcsolatban a munkás-parasztszövetség fontosságát. Az előadásban nagyszámú hallgatóság vett részt és tett hitet a Népfrent mellett.

A körösi hajójáratok rendje

A Körösvidék multvasárnapi számában hírt adott arról, hogy a személyhajózás a legrövidebb időn belül megindul a Körösön. Valóban ez meg is történt, mert a MFTR hajói a hét elejétől kezdve ezentúl csütörtök kivételével mindennap közlekednek a Körös alsó szakaszán.

A hajók menetrendje a következő: Csütörtök és vasárnap kivételével hajnali 4 órakor indul Csongrádról a hajó, Kunszentmártonra ér 6 óra 10 perckor, Ócsöd-Mesterszállásra érkezik 7 óra 50 perckor, Békésszentandrásra 8 óra 45 perckor, Szarvasra reggel 9 óra 25 perckor.

Szarvasról visszaindul 14 óra 35 perckor, Békésszentandrásra érkezik 15 óra 15 perckor, Ócsöd-Mesterszállásra érkezik 16 óra 10 perckor, Kunszentmártonra délután 5 óra 40 perckor, és végül Csongrádra 19 óra

55 perckor.

A vasárnapi hajóközlekedés menetrendje: Csongrádról indul a hajó reggel 6 órakor, Kunszentmártonra érkezik 8 óra 10 perckor, Ócsödre érkezik 9 óra 50 perckor, Békésszentandrásra érkezik 10 óra 45 perckor, Szarvasra ér 11 óra 25 perckor.

Visszaindul Szarvasról vasárnaponként 15 óra 35 perckor, Békésszentandrásra ér 16 óra 15 perckor, Ócsöd-Mesterszállásra ér 17 óra 10 perckor, Kunszentmártonra érkezik délután 6 óra 40 perckor és végül Csongrádra 20 óra 55 perckor.

Ezt a hajót számos kunszentmártoni lakos veszi igénybe, mert azért, hogy olcsó, több körösparti község a legkönnyebben így közelíthető meg.

Kunszentmártoni gólyák Afrikában

Dél-Afrikában, Dél-Rhodesia területén van Bulawago. Légvonalban is 7 ezer kilométerre van e helység Kunszentmártontól. Most a posta innen hozott üzenetet a mi községünkbe. Az ottani hatóságok hivatalosan értesítették a Magyar Madártani Intézet, hogy Bulawago községtől 30 mérföldnyire egy gólyát találtak, magyarországi gyűrűvel a lábán.

Ez a gólya tavaly nyáron látta meg a napvilágot Fazekas Pál Bethlen-utcai portáján. A Madártani Intézet observatora, Nagy Imre ornitológus gyűrűz-

te meg a madarat és látta el kunszentmártoni jelzéssel.

A gólya, miután eljött a magyar tavasz, útra akart kelni Dél-Afrikából, hogy több mint 7 ezer kilométeres utat megtéve, Kunszentmártonba érkezzen és megtelepedjék a Bethlen utcai fészekben, ahol született. Utközben azonban valami baj érthette, mert Dél-Rhodesia területén elpusztult. Nem tudta viszontlátni magyar hazáját. A lábán lévő gyűrű alapján a délafrikai ornitológusok mégis értesíteni tudták a községet a gólya sorsáról.

Kunszentmártoni iparosok hírei

A KIOSz kunszentmártoni szervezete május 4-én délután 6 órakor a szakszervezeti székházban választási ülést tart. Az ülésre személyre szóló meghívókat kap az iparoság.

Azok a kunszentmártoni kisiparosok, akiket értesítettek arról, hogy igazolási irataik megérkeztek, saját érdekükben a legrövidebb időn belül vegyék át a KIOSz-nál.

Kunszentmártoni anyakönyvi hírek

Születtek: K. Kiss Irén Rozália, Kulcsenka Erzsébet, Herczeg Gábor, Bozsik Anna.

Házasságot kötöttek: Bódi Lajos és Bódi Ilona, Kató Dezső és Csadó Erzsébet, Lazi Ferenc és Julák Erzsébet Margit, Zsiros József és S. Tóth Mária.

Elhaltak: Szilák Veronika 74 éves, Monziger Erzsébet 20 éves özvegy, Szirmos Ferencné Szaszko Mária, Hrijagvet Pál 82 éves, Jernai Mátyás 37 éves, Kocsis Imre 71 éves.

Jó butor, olcsó ár **Szeberényi**
asztalosnál
Kunszentmárton
Piac-tér Kossuth Lejta-u. 867 sz.

— Kisgazdapárt hírei. A Kisgazdapárt kunszentmártoni szervezetének vezetősége felhívja a párt tagjait, hogy ma, május 1-én gyülekezzen mindenki délután 10 órakor a pártszékházban. Deák F-u), hogy a Munka ünnepére csoportosan vonulhassunk fel.

— Süketnéma gyermekek bejelentése. A község előljárósága felhívja a lakosságot arra, hogy akinek 6-12 éves süketnéma, tanköteles gyermeke van, jelentse azt a közigazgatási hivatalban.

— Péksütemény Kunszentmártonban. Május 1-én, a dolgozók ünnepén Kunszentmárton községben zsemlyét és kiflit süthetnek a pékek az Országos Közellátási Hivatal engedélye alapján. A község előljárósága többször kérte már a közellátási felügyelőséget, hogy engedélyezze a szabad kiflit és zsemlye sütését, de ez eddig nem történt meg. Kunszentmárton éppen ezért nagy örömmel köszönti a háboru után először megjelenő friss péksüteményt.

— Szabad szedni az eperfa-levelet. A községi előljáróság közhírré teszi, hogy a közterületi eperfákról való lombszedés minden selyemhernyó tenyésztő részére biztosítva van. A selyemhernyótenyésztőket a lomb szedésében éppen ezért senki nem akadályozhatja.